

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Krzysztof Kwiatkowski

KBF.410.001.10.2015

P/15/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2014 r. cz. 78 Obsługa zadłużenia zagranicznego, cz. 79 Obsługa długu krajowego
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Budżetu i Finansów
Kontrolerzy	1. Renata Izdebska-Binieć, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92685 z dnia 8 stycznia 2015 r. 2. Beata Ogrodowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92686 z dnia 8 stycznia 2015 r. 3. Anna Grabarczyk, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92687 z dnia 8 stycznia 2015 r. 4. Elżbieta Grohman, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92688 z dnia 8 stycznia 2015 r. 5. Marcin Borowiec, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 92708 z dnia 24 lutego 2015 r. (dowód: akta kontroli str. 1-8, 425-426)
Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Finansów, 00-916 Warszawa, ul. Świętokrzyska 12
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mateusz Szczurek, Minister Finansów

II. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że w 2014 r. dochody i wydatki budżetowe w częściach 78 - Obsługa zadłużenia zagranicznego i 79 - Obsługa długu krajowego zostały prawidłowo zaplanowane oraz wykonane. Minister Finansów prowadził obsługę zobowiązań Skarbu Państwa terminowo i zgodnie z obowiązującymi przepisami i zawartymi umowami.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała sporządzone przez Ministerstwo Finansów sprawozdania za 2014 r. części 78 i 79 z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), a także sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2014 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z). Sprawozdania te zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty w nich wykazane były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

W przedstawionych do kontroli sprawozdaniach Rb-28 części 78 i 79 nie zostały wykazane zobowiązania przypadające do zapłaty po 2014 r. w kwotach odpowiednio 5.836,6 mln zł, tj. 60,8% wydatków ogółem części 78 i 11.932,5 mln zł, tj. 48% wydatków ogółem części 79. Było to niezgodne z § 13 ust. 3 pkt 5 załącznika nr 37 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹.

¹ Dz. U. z 2014 r., poz. 119 ze zm.

Sprawozdania Rb-28 dysponenta części 78 i 79 zostały skorygowane w dniu 21 kwietnia 2015 r. i ostatecznie również one zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące obszaru sporządzania sprawozdań wskazują, że pomimo spełnienia wymogów formalnych dotyczących kontroli zarządczej, ustanowione mechanizmy kontroli prawidłowości sprawozdań okazały się niewystarczające.

W trakcie kontroli nie zidentyfikowano nieprawidłowości, które wskazywałyby, że ewidencja księgowa dysponenta części 78 i 79, obejmująca zapisy dotyczące dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, prowadzona była nieprawidłowo.

Niemniej NIK stwierdziła, że ewidencja księgowa części 78 budżetu państwa była prowadzona na podstawie określonych przez Ministra Finansów zasad rachunkowości, które, z uwagi na ogólny charakter, nie zapewniały takiej jakości prowadzenia ewidencji, jak w przypadku gdyby była ona prowadzona na podstawie ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości². Zdaniem NIK, nie ma merytorycznych przesłanek do wyłączenia stosowania ustawy o rachunkowości wobec części 78.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Realizacja planu dochodów i wydatków w częściach 78 - Obsługa zadłużenia zagranicznego i 79 - Obsługa długu krajowego

1.1. Część 78 Obsługa zadłużenia zagranicznego

Dochody

Opis stanu
faktycznego

Dochody części 78 zrealizowane w kwocie 67,4 mln zł były wyższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej o 53,3%. Zdecydowały o tym wyższe od prognozowanych o 15,0 mln zł odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach walutowych Ministra Finansów, a także nieujęte w planie dochody z tytułu premii ponad wartość nominalną obligacji, uzyskanej przy ich emisji za granicą. Wyższe od planowanych stany środków walutowych były efektem mniejszej sprzedaży walut ze względu na mniejsze potrzeby pożyczkowe w złotych³ oraz stałego napływu środków europejskich⁴. Premia w kwocie 8,9 mln zł została uzyskana przy sprzedaży siedmioletnich obligacji denominowanych we frankach szwajcarskich. Dochody z tego tytułu nie są planowane z uwagi na ich fakultatywny charakter⁵. Nieplanowane dochody stanowiły 13,3% dochodów ogółem części 78.

(dowód: akta kontroli str. 122-134, 268,269, 374-375)

W części 78 na 2014 r. zaplanowano spłaty należności z tytułu gwarancji zapłaconych za Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno-Spożywcze S.A. w latach 2004-2013, w wysokości 1,2 mln zł. Plan dochodów nie został wykonany, ponieważ w dniu 4 października 2013 r. podpisana została umowa między Skarbem Państwa,

² Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

³ Rzeczywiste potrzeby pożyczkowe netto w złotych wyniosły 43.169 mln zł, wobec planowanych w wysokości 55.158 mln zł.

⁴ Założenia dotyczące wysokości środków walutowych gromadzonych na rachunkach walutowych nie uwzględniały środków z Unii Europejskiej, mechanizm konsolidacji walutowej został wprowadzony 23 września 2013 r.

⁵ Premia jest realizowana w sytuacji korzystnej wyceny obligacji, kiedy inwestorzy nie żądają korzyści za ryzyko.

reprezentowanym przez Ministra Finansów z upoważnienia Ministra Skarbu Państwa, a Pomorskim Hurtowym Centrum Rolno-Spożywczym S.A., na mocy której Skarb Państwa objął w zamian za część swojej wierzytelności akcje tej spółki. Pozostała część wierzytelności została spłacona w 2013 r. Z uwagi na fakt, że podpisanie umowy nastąpiło po skierowaniu projektu ustawy budżetowej na 2014 r. do Sejmu, Ministerstwo Finansów nie dokonało korekty planu dochodów na ten rok.

(dowód: akta kontroli str. 522-524, 526, 557-569)

W porównaniu z 2013 r. dochody części 78 były niższe o 33,3%. W 2013 r. Minister Finansów zrealizował nieplanowane dochody z tytułu odsetek wykupionych przez inwestorów przy ponownym otwarciu emisji sześciolletnich obligacji denominowanych w euro, w wysokości 36,7 mln zł. W 2014 r. dochody z tego tytułu nie wystąpiły.

(dowód: akta kontroli str. 240-247)

Badaniem objęto dochody w kwocie 8,9 mln zł z tytułu premii uzyskanej przy sprzedaży obligacji nominowanych we frankach szwajcarskich z terminem zapadalności w 2021 r., stanowiące 13,3% dochodów części 78. Premia została naliczona i pobrana oraz odprowadzona na rachunek dochodów części 78 w wysokości zgodnej z warunkami emisji oraz zasadami obsługi zagranicznych należności Skarbu Państwa.

(dowód: akta kontroli str. 209-216, 268-269, 284-285, 421)

Wydatki

W ustawie budżetowej na 2014 r. zaplanowano wydatki na obsługę zadłużenia zagranicznego w wysokości 11.800,0 mln zł. Decyzją z 26 listopada 2014 r. Minister Finansów zmniejszył o 500 mln zł (o 4,2%) limit wydatków na wypłatę odsetek, dyskonta i innych rozliczeń dotyczących skarbowych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych związanych z obsługą długu zagranicznego, zwiększając jednocześnie o tę kwotę limit wydatków w części 79. W dniach 9 i 19 grudnia 2014 r. Minister Finansów dokonał blokady wydatków na odsetki od obligacji i kredytów, koszty emisji oraz finansowanie programu F-16 w łącznej kwocie 1.688,0 mln zł.

Zrealizowane wydatki na obsługę zadłużenia zagranicznego wyniosły 9.607,5 mln zł i były niższe od zaplanowanych w ustawie budżetowej o 2.192,5 mln zł, tj. o 18,6%. Niższe wydatki o 1.228 mln zł były efektem działania różnic kursowych. Do planu wydatków części 78 przyjęto kursy walutowe powiększone o rezerwę 15% dla euro i 16,5% dla dolara amerykańskiego w stosunku do założenia przyjętego do opracowania ustawy budżetowej. Dla euro przyjęto kurs 4,60 zł a dla dolara amerykańskiego 3,59 zł. Rzeczywiste średnie kursy ukształtowały się na poziomie 4,19 zł i 3,16 zł. Przyjęty na 2014 r. poziom rezerw kursowych był najwyższy na przestrzeni ostatnich 10 lat⁶. Dyrektor Departamentu Długu Publicznego wyjaśnił, że wysokość rezerwy kursowej na 2014 r. wynikała ze zmiennego poziomu kursu walutowego we wcześniejszych latach⁷, faktycznego poziomu kursów walutowych w okresie przygotowywania ustawy budżetowej⁸ oraz założenia możliwego umocnienia się dolara amerykańskiego wobec euro, a w konsekwencji ewentualnej silniejszej deprecjacji złotego wobec dolara amerykańskiego niż euro. NIK zauważyła,

⁶ 2005 - 2,8% dla EUR i 1% dla USD, 2006 - 0%, 2007 - 5%, 2008 - 5%, 2009 - 5%, 2010 - 0%, 2011 - 10%, 2012 - 7%, 2013 - 10%.

⁷ W 2012 r. kurs PLN/EUR kształtował się w przedziale 4,05-4,51, a PLN/USD w przedziale 3,07-3,58, w 2011 r. odpowiednio 3,84-4,56 i 2,65-3,50.

⁸ W połowie 2013 r. kursy utrzymywały się na poziomie PLN/EUR 4,3323 - 4,3416, PLN/USD 3,3210 - 3,3724.

że zwiększenie rezerwy kursowej nastąpiło, mimo że w 2012 r. i w pierwszym półroczu 2013 r. zmniejszyła się rozpiętość wahań kursów euro i dolara amerykańskiego do złotego.

(dowód: akta kontroli str. 110, 374-376, 386-387)

Na niższą od planu realizację wydatków części 78 wpłynęła także mniejsza (w stosunku do przyjętej na etapie opracowywania ustawy budżetowej) wartość nominalna obsługiwanego długu⁹ (wydatki mniejsze o 634 mln zł), niższe stopy procentowe¹⁰ (169 mln zł), przedterminowy odkup obligacji zagranicznych¹¹ (101 mln zł), niewykorzystanie wydatków zaplanowanych na pokrycie kosztów emisji i ratingu (41 mln zł) oraz zawarcie transakcji *Cross Currency Swap* (CIRS)¹². W ramach rozliczeń transakcji CIRS Minister Finansów w 2014 r. dokonał płatności w kwocie 22,2 mln zł, stanowiącej równowartość płatności odsetkowej we frankach szwajcarskich i otrzymał kwotę 42,8 mln zł, będącą równowartością płatności odsetkowej w dolarach amerykańskich. Kwota 20,6 mln zł, stanowiąca różnicę pomiędzy tymi płatnościami, pomniejszyła wydatki części 78, stosownie do przepisu art. 166 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹³.

(dowód: akta kontroli str. 110, 122, 258, 374-376)

W porównaniu do 2013 r. wydatki na obsługę zadłużenia zagranicznego były niższe o 511,9 mln zł (124,6 mln euro), tj. o 5,1%. W największym stopniu obniżyły się wydatki na odsetki i dyskonto od obligacji – o 109,3 mln euro (448,2 mln zł). Spadek kosztów obsługi obligacji zagranicznych nastąpił w sytuacji wzrostu obsługiwanego zadłużenia z tego tytułu w 2014 r. o 3.129,6 mln zł¹⁴. Obniżeniu uległo jednak oprocentowanie obsługiwanych obligacji¹⁵. Wydatki na spłatę odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych w międzynarodowych instytucjach finansowych obniżyły się o 14,1 mln euro (60,8 mln zł)¹⁶. Niższe niż w 2013 r. były także wydatki związane z finansowaniem programu F-16 (o 0,1 mln euro), co było spowodowane niższym od planowanego poziomem stóp procentowych. Na obniżenie się kosztów obsługi zadłużenia zagranicznego w stosunku do 2013 r. wpływ miał także brak w 2014 r. wypłat z tytułu gwarancji i poręczeń.

(dowód: akta kontroli str. 110, 422, 1160, 1253, 522-524)

W strukturze wydatków części 78 wydatki na wypłatę odsetek i dyskonta od obligacji skarbowych papierów wartościowych, odsetek od kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów finansowych związanych z obsługą długu zagranicznego stanowiły 95,8%. Wyniosły one 8.132,0 mln zł (1.945,3 mln euro). W tej kwocie odsetki

⁹ Brak emisji obligacji w dolarach w 2013 r., niższa emisja obligacji w euro, otwarcie nowej emisji w euro zamiast zakładanego ponownego otwarcia, późniejsze ciągnięcia części kredytów w międzynarodowych instytucjach finansowych.

¹⁰ Rynkowe stopy procentowe dla euro i dolara ukształtowały się na poziomie odmiennym od zakładanego w ustawie budżetowej – średni trzymiesięczny LIBOR dla euro był niższy od prognozy o 20 pb. (przyjęty do ustawy 0,4%, rzeczywisty 0,2%), a dla dolara – o 40 pb. (przyjęty do ustawy 0,6%, rzeczywisty 0,2%).

¹¹ Minister Finansów odkupił w 2013 r. obligacje zapadające w 2014 r., co zmniejszyło wydatki 2014 r. o kwotę 125 mln zł. Zwiększając wydatki 2014 r. oddziaływał przedterminowy odkup obligacji zapadających w 2015 r., wydatki z tego tytułu wyniosły 24 mln zł.

¹² W 2014 r. Minister Finansów zawarł transakcje, polegające na wymianie kwoty nominalnej na początku i na końcu czasu trwania transakcji, po tym samym kursie walutowym, oraz na okresowej wymianie płatności odsetkowych w różnych walutach, według stałych stawek procentowych. Przy przyjętych założeniach, w szczególności co do poziomu kursu CHF/USD, wartość zawartych transakcji (płatności kapitałowe i odsetkowe) powinna być dla Ministra Finansów dodatnia lub równa zero.

¹³ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

¹⁴ Spadek został obliczony jako zmiana zadłużenia w poszczególnych walutach, przeliczona na złote po kursie średnim NBP obowiązującym w dniu 31 grudnia 2014 r.

¹⁵ W 2013 r. zostały wykupione obligacje w euro o kuponach 4,628%, 4,660%, 4,532% i 4,384%. Kupony obligacji w euro wyemitowanych w 2013 r. były niższe: 3,330% i 1,625%.

¹⁶ W 2013 r. zakończono spłatę trzech kredytów EBI, a zaciągnięte w ostatnim kwartale 2014 r. nowe kredyty nie obciążały wydatków 2014 r.

i dyskonto wypłacone przy odkupie obligacji przed terminem ich zapadalności wyniosły 42,9 mln zł (13,2 mln dolarów amerykańskich) i stanowiły 0,4% wydatków części 78. Operacja ta nie była planowana na etapie opracowywania ustawy budżetowej, została sfinansowana z oszczędności powstałych w trakcie roku.

Badaniu poddano wydatki z tytułu wypłaty odsetek i dyskonta od obligacji zagranicznych, przypadające do spłaty w lutym i marcu 2014 r., w kwocie 2.115,4 mln zł oraz wydatki z tytułu spłaty odsetek od kredytów i pożyczek zaciągniętych w międzynarodowych instytucjach finansowych w kwocie 180,2 mln zł, stanowiące łącznie 24% wydatków części 78. Odsetki i dyskonto od obligacji zostały wypłacone w terminach i wysokościach zgodnych z warunkami emisji i wezwaniami płatniczymi banków agentów. Nie stwierdzono przypadków zbyt wczesnego przekazania środków walutowych na spłatę zagranicznych zobowiązań Skarbu Państwa. Odsetki od pożyczek i kredytów zaciągniętych w międzynarodowych instytucjach finansowych zostały zapłacone w terminach i wysokościach ujętych w harmonogramach płatności i wynikających z wezwań płatniczych banków kredytodawców. Płatności dokonane w walutach zostały przeliczone na złote zgodnie z zasadami obowiązującymi przy regulowaniu zobowiązań zagranicznych Skarbu Państwa z powyższych tytułów.

(dowód: akta kontroli str. 250-253, 345, 575, 584)

Ustalone
nieprawidłowości

W planowaniu i realizacji dochodów i wydatków w części 78 budżetu państwa nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

1.2. Część 79 Obsługa długu krajowego

Dochody

W 2014 r. dochody w części 79 zaplanowano w kwocie 1.546,9 mln zł, a zrealizowano w wysokości 2.539,9 mln zł, tj. na poziomie 164,2% kwoty planowanej w ustawie budżetowej.

Prawie całość uzyskanych dochodów tj. 2.517,5 mln zł (99,1%) stanowiły wpływy uzyskane przy sprzedaży skarbowych papierów wartościowych (spw). Były one wyższe od planowanych o 989 mln zł. Stanowiły je narosłe odsetki wykupione przez inwestorów w przypadku sprzedaży obligacji skarbowych po dniu ich emisji oraz premie, realizowane przy sprzedaży obligacji po cenie wyższej od ich wartości nominalnej. Dochód z tytułu wykupionych odsetek od sprzedawanych obligacji wyniósł 1.288,8 mln zł, wobec zakładanych 1.528,1 mln zł, a z nieplanowanych premii 1.226,4 mln zł. Różnice pomiędzy planowanymi a zrealizowanymi dochodami wynikały przede wszystkim z ukształtowania się rentowności rynkowych obligacji poniżej wartości oprocentowania sprzedawanych obligacji, a także z większej o 20,5 mld zł (tj. o 24,9%)¹⁷ niż zakładano sprzedaży obligacji skarbowych, od której planowano uzyskać dochody oraz innej struktury sprzedaży skarbowych papierów wartościowych.

Zrealizowane dochody były niższe od wykonania 2013 r. o 19,8%, głównie w wyniku realizacji niższych o 616,5 mln zł dochodów z tytułu odsetek i premii od obligacji skarbowych, pomimo większej o 9,8 mld zł sprzedaży obligacji w stosunku do roku poprzedniego. Było to głównie spowodowane niższym średnim oprocentowaniem obligacji skarbowych stałoprocentowych o 0,5 pp. oraz zmiennoprocentowych w zależności od okresu sprzedaży od 1,3 pp. do 2,4 pp.

¹⁷ Wyższa sprzedaż spw była wynikiem zmiany struktury finansowania potrzeb pożyczkowych budżety państwa polegającej na wzroście udziału środków pozyskiwanych na rynku krajowym.

W 2014 r. wyższe od założeń o 40% były dochody z tytułu odsetek od środków utrzymywanych na rachunkach w CDM Pekao S.A. i DM PKO BP na realizację praw z obligacji detalicznych. Dochody te wyniosły 0,5 mln zł. Podstawą do ich zaplanowania były założenia dotyczące średniomiesięcznych stanów depozytów na rachunkach w obu domach maklerskich. Stany depozytów w DM PKO BP S.A. były wyższe o 16,2 mln zł, tj. o 53,5% od planowanych przy niezmienionej stopie procentowej (stopa depozytowa NBP, na podstawie której ustalane jest oprocentowanie rachunku w DM PKO BP S.A., pozostawała na poziomie 1% od 4 lipca 2013 r. do końca 2014 r.). W przypadku depozytu w CDM Pekao S.A. nastąpił niewielki wzrost stopy procentowej w stosunku do założeń (o 0,15 pp.), oraz spadek stanu depozytu o 0,9 mln zł, tj. o 19,5%.

W 2014 r. uzyskano nieplanowane dochody w kwocie 1,2 mln zł będące kapitałem przedawnionym z tytułu nieodebranych należności od obligacji detalicznych.

(dowód: akta kontroli str. 587-592)

W lutym 2014 r. Minister Finansów wprowadził, za pośrednictwem BGK, możliwość zawierania przez Dealerów Skarbowych Papierów Wartościowych (DSPW) oraz kandydatów na DSPW transakcji na okres od 1 do 7 dni, na obligacjach skarbowych typu Sell-Buy-Back (SBB). Instrument ten wprowadzono w odpowiedzi na obawy uczestników rynku, wskazujących, iż po wprowadzeniu zakazu inwestycji OFE w skarbowe papiery wartościowe, z rynku zniknie inwestor pełniący rolę krótkoterminowego pożyczkodawcy spw. BGK z tytułu zawarcia transakcji SBB zapłacił Ministrowi wynagrodzenie w kwocie 0,2 mln zł, będące dochodem części 79. Instrument ten ma wspierać rozrachunek transakcji na obligacjach skarbowych w sytuacji czasowej i istotnie ograniczonej dostępności obligacji danej serii na rynku wtórnym w efekcie występowania przewagi popytu nad podażą. W 2014 r. zawarto 42 transakcje o łącznej wartości nominalnej 3,81 mld zł, tj. 0,05% wszystkich transakcji SBB na rynku wtórnym spw, co może świadczyć o niewielkim oddziaływaniu zmian w funkcjonowaniu OFE na ten segment rynku spw.

(dowód: akta kontroli str. 616-630, 915)

Pozostałe dochody, stanowiące 0,4% dochodów części 79, obejmowały wpływy z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych podmiotom sektora finansów publicznych (tj. publicznym zakładom opieki zdrowotnej i jednostkom samorządu terytorialnego) oraz Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. Dochody te zaplanowano w kwocie 8 mln zł, a ich wykonanie wyniosło 10,9 mln zł, tj. o 36% więcej niż zakładano. Wyższe dochody uzyskano w związku z udzieleniem w 2013 r. po okresie planowania budżetowego oraz w 2014 r. nowych pożyczek jednostkom samorządu terytorialnego w ramach postępowania naprawczego i ostrożnościowego, a także z tytułu odsetek od pożyczek udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego oraz lokalnym grupom działania na wyprzedzające finansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW 2007-2013). Niższe od planowanych o 44,1% były dochody z tytułu pożyczek udzielonych publicznym zakładom opieki zdrowotnej, co wynikało z dokonania umorzeń pożyczek w II półroczu 2013 r. oraz I kwartale 2014 r., których wielkość nie była znana w momencie sporządzania planu.

W 2014 r. na dochody z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych zaplanowano na kwotę 10,4 mln zł. Plan dochodów sporządzono z uwzględnieniem umów o spłatę długu zawartych z Jastrzębską Spółką Węglową S.A. i spółką Stalexport Autostrady S.A. Zaplanowane dochody zostały zrealizowane w wysokościach i terminach wynikających z umów. Dodatkowo, w styczniu 2014 r., spółka Stalexport Autostrady S.A. uregulowała zaległą ratę, której termin płatności minął 31 grudnia 2013 r. W 2014 r. obydwie spółki zakończyły spłacanie swoich należności wobec

Skarbu Państwa. Łącznie z tytułu spłat wcześniej zapłaconych poręczeń i gwarancji, wpłynęły do budżetu państwa środki w wysokości 11,5 mln zł, tj. 0,5% dochodów części 79.

(dowód: akta kontroli str. 522-570, 589, 636-812, 845-848)

Badanie prawidłowości naliczenia pięciu największych w 2014 r. kwot odsetek od obligacji hurtowych na rynku krajowym nie wykazało nieprawidłowości. Łączny dochód z tytułu wykupionych odsetek w kwocie 501,4 mln zł, stanowiący 20% dochodów części 79 został wpłacony na właściwy rachunek w terminach wynikających z rozliczeń przetargów.

(dowód: akta kontroli str. 813-835)

Wydatki

Wydatki w części 79 zaplanowane w ustawie budżetowej w wysokości 24.370 mln zł w planie po zmianach zwiększono do kwoty 24.870 mln zł. Wykonanie wydatków wyniosło 24.848,4 mln zł, tj. 99,9% planu po zmianach.

Blisko 97,3% wydatków części 79 stanowiły odsetki i dyskonto od wyemitowanych obligacji skarbowych. Pozostałe wydatki zostały poniesione na obsługę depozytów pozyskiwanych w ramach konsolidacji zarządzania płynnością sektora finansów publicznych (2,6%) oraz pokrycie kosztów emisji skarbowych papierów wartościowych i rozliczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa (0,1%).

(dowód: akta kontroli str. 880, 885)

Wydatki na obsługę skarbowych papierów wartościowych wyniosły 24.172,7 mln zł. Główną ich pozycję stanowiły wydatki na obsługę obligacji rynkowych w kwocie 23.935 mln zł, wyższej od pierwotnego planu o 1.406,4 mln zł. Wyższe wydatki na obsługę obligacji rynkowych wynikały przede wszystkim z zawarcia w 2014 r. nowych transakcji wymiany płatności odsetkowych (SWAP), z których tytułu zapłacono 1.947,7 mln zł na rzecz partnerów transakcji. Transakcje SWAP umożliwiają zarządzanie rozkładem kosztów obsługi długu w czasie poprzez poniesienie kosztów w jednym roku przy zachowaniu limitów ustalonych w planie i zmniejszeniu wydatków roku następnego. Transakcje SWAP zawarte w 2014 r. przyniosą zmniejszenie wydatków 2015 r. o 1.969,1 mln zł. Średnia rentowność zawartych transakcji wyniosła 1,94%.

Bez transakcji SWAP koszty obsługi obligacji rynkowych w 2014 r. byłyby niższe od planu o 541,3 mln zł. Było to spowodowane przede wszystkim ukształtowaniem się w 2014 r. oprocentowania obligacji zmiennoprocentowych na poziomie niższym od założeń o 0,41 pp., ustaleniem niższego oprocentowania nowych serii obligacji, a także nieplanowanymi przedterminowymi odkupami obligacji dwuletnich i pięcioletnich w grudniu 2013 r.¹⁸. Czynnikiem zwiększającym wydatki z tytułu obsługi obligacji rynkowych była wyższa od planowanej o 27,1 mld zł (o 39,7%) emisja obligacji w 2013 r. po zakończeniu okresu planowania budżetowego oraz w 2014 r.¹⁹

(dowód: akta kontroli str. 880, 885, 959-966)

W 2014 r. nie poniesiono wydatków z tytułu dyskonta od bonów skarbowych, pomimo iż w ustawie budżetowej szacowano, że koszty obsługi bonów emitowanych w 2014 r. wyniosą 480,6 mln zł. Minister Finansów zaprzestał sprzedaży bonów

¹⁸ Z tytułu niższego oprocentowania obsługiwanego długu koszty były niższe od założeń o 462,3 mln zł, natomiast większy odkup obligacji w 2013 r., których termin wykupu przypadał w 2014 r. zmniejszył koszty o 821 mln zł.

¹⁹ Większa sprzedaż obligacji kuponowych w okresie IV kwartał 2013 r. - 2014 r. przyniosła koszt w wysokości 801 mln zł.

skarbowych w marcu 2013 r. i od sierpnia 2013 r. Skarb Państwa nie był zadłużony z tego tytułu.

Wydatki na obsługę obligacji oszczędnościowych poniesione w wysokości 237,7 mln zł były wyższe od pierwotnych założeń o 13,4 mln zł, tj. o 6%. Było to głównie spowodowane wyższą od planowanej sprzedażą obligacji 13-miesięcznych serii KOS pod koniec 2013 r. i w 2014 r. W odniesieniu do planu po zmianach wydatki te wyniosły 99,9%.

(dowód: akta kontroli str. 880, 885-886)

W ustawie budżetowej na 2014 r. zaplanowano wydatki na odsetki od środków przyjmowanych w depozyt przez Ministra Finansów w kwocie 1.090,5 mln zł. Zrealizowane wydatki z tego tytułu wyniosły 647,1 mln zł, tj. na poziomie 59,3% planu. Niższe od zakładanego wykonanie wydatków z tytułu obsługi depozytów wynikało z niższego oprocentowania środków, w przypadku depozytów terminowych średnio o 0,71 pp., a depozytów *overnight* o 0,13 pp. Ponadto w 2014 r. niższe od założeń średnio o 4.720 mln zł były stany depozytów terminowych w efekcie braku planowanego objęcia nowych jednostek obowiązkiem lokowania wolnych środków u Ministra Finansów (przedłużenie procesu legislacyjnego i włączenie ich od 2015 r. zamiast w 2014 r.), natomiast nieco wyższe były średnie miesięczne wielkości zawiązywanych depozytów typu *overnight*, które są niżej oprocentowane. Planowane wydatki na pokrycie kosztów emisji krajowych spw oraz inne opłaty i prowizje w 2014 r. wynosiły 45,9 mln zł, a ich wykonanie 28,6 mln zł, tj. 62,4% planu. Wysokość kosztów emisji obligacji detalicznych wynika z umowy zawartej z agentem emisji skarbowych obligacji detalicznych PKO BP SA i uzależniona jest przede wszystkim od wysokości sprzedaży obligacji oraz współczynnika określającego długość życia obligacji (im dłuższy termin do wykupu, tym współczynnik jest wyższy). Na wysokość kosztów emisji w 2014 r. wpływ miała z jednej strony wyższa o 1.010,7 mln zł sprzedaż obligacji o krótszym terminie wykupu, 13-miesięcznych KOS i 2-letnich DOS, a z drugiej niższa o 1.249,7 mln zł sprzedaż obligacji o średnim i dłuższym terminie wykupu - trzyletnich TOZ, czteroletnich COI i dziesięcioletnich EDO.

(dowód: akta kontroli str. 880, 885, 888-891)

Wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji krajowych zaplanowano w kwocie 0,1 mln zł na pokrycie kosztów prowadzonych postępowań sądowych. Plan wykonano w wysokości 5,2 tys. zł. Środki przeznaczone zostały na opłacenie kosztów opinii biegłego, powołanego w związku z postępowaniem prowadzonym z powództwa Skarbu Państwa przeciwko konsorcjum banków, które udzieliło kredytu Laboratorium Frakcjonowania Osocza Sp. z o.o., poręczonego przez Skarb Państwa.

(dowód: akta kontroli str. 522-570)

W porównaniu do 2013 r. wydatki na obsługę długu krajowego były niższe o 23,2%, tj. o 7.492,3 mln zł. Było to przede wszystkim efektem jednorazowego umorzenia nabytych przez Ministra Finansów papierów skarbowych w wyniku wprowadzenia zmian w systemie emerytalnym. W związku z dokonanymi umorzeniami koszty obsługi długu krajowego zmniejszyły się o 4.564,2 mln zł. Gdyby nie dokonano umorzeń wydatki na obsługę długu krajowego w odniesieniu do wydatków poprzedniego roku byłyby niższe o 9,1%. Spadek kosztów w 2014 r. wynikał przede wszystkim z niższego oprocentowania obsługiwanego długu i środków lokowanych w ramach konsolidacji oraz mniejszej kwoty wypłaconego dyskonta głównie

z powodu niższej o 17,2 mld zł (o 19,7%) kwoty wykupywanego długu z tytułu skarbowych papierów wartościowych.

(dowód: akta kontroli str. 881-885, 906-907)

Zbadane wydatki części 79 na kwotę 14.219,4 mln zł, obejmujące odsetki od obligacji skarbowych, płatności początkowe transakcji na instrumentach pochodnych SWAP oraz odsetki od środków przejętych przez Ministra Finansów w zarządzanie lub depozyt, zostały poniesione zgodnie z warunkami określonymi w dokumentach stanowiących podstawę prawną wydatkowania środków budżetowych na obsługę długu krajowego, tj. listach emisyjnych, wezwaniach sporządzonych przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych zweryfikowanych z zestawieniami płatności z tytułu odsetek od obligacji sporządzonymi w Departamencie Długu Publicznego Ministerstwa Finansów, potwierdzeniach transakcji zawartych z Dealerami Skarbowych Papierów Wartościowych oraz informacjach otrzymanych z BGK. Wydatki zostały zaliczone do właściwych paragrafów klasyfikacji budżetowej, a dyspozycje płatności sprawdzone i zatwierdzone przez osoby upoważnione.

(dowód: akta kontroli str. 924-928)

Ustalone
nieprawidłowości

W planowaniu i realizacji dochodów i wydatków w części 79 budżetu państwa nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych

Opis stanu
faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2014 z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28) oraz o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23), a także sprawozdań w zakresie operacji finansowych Rb-Z i Rb-N według stanu na koniec IV kwartału 2014 r., sporządzonych dla części 78 i 79.

Sprawozdania za 2014 r., z wyjątkiem sprawozdania Rb-28, zostały sporządzone prawidłowo pod względem merytorycznym, formalno-rachunkowym i pokazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków i należności. Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych²⁰.

(dowód: akta kontroli str. 390-393, 859-879, 992-997)

Ustalone
nieprawidłowości

W rocznych sprawozdaniach Rb-28 części 78 i 79 nie wykazano zobowiązań na kwotę 5.836,6 mln zł w części 78 i na kwotę 11.932,5 mln zł w części 79, co było niezgodne z § 13 ust. 3 pkt 5 załącznika nr 37 w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej. Przepisy te stanowią, że w kolumnie „Zobowiązania ogółem” wykazuje się wszystkie uznane przez jednostkę zobowiązania niespłacone do końca okresu sprawozdawczego. Łączna kwota zobowiązań niewykazanych w sprawozdaniach Rb-28 stanowiła 51,6% wydatków obu części. Sprawozdania Rb-28 części 78 i 79 zostały skorygowane w zakresie wyżej opisanej nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 1254-1258)

²⁰ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

3. Księgi rachunkowe

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Ministerstwa Finansów²¹ oraz wewnętrznym regulaminem organizacyjnym Departamentu Długu Publicznego Ministerstwa Finansów ewidencja księgowa części 79 prowadzona jest przez Departament Długu Publicznego Ministerstwa Finansów. Prowadzenie ewidencji księgowej części 78 zostało zlecone Bankowi Gospodarstwa Krajowego²² oraz Narodowemu Bankowi Polskiemu²³.

W badanym okresie ewidencja księgowa części 79 budżetu państwa prowadzona była zgodnie z *Zasadami rachunkowości* stanowiącymi załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 20 Ministra Finansów z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie wprowadzenia zasad rachunkowości i planu kont wraz z komentarzem, obowiązujących dla operacji dotyczących obsługi długu krajowego Skarbu Państwa. Ewidencja księgowa prowadzona była w systemie finansowo-księgowym Quorum, wersja 7.10.

(dowód: akta kontroli str. 1060-1110, 1212-1216)

Badanie wiarygodności ewidencji księgowej części 79 przeprowadzono na próbie 47 zapisów księgowych na kwotę 48.010,3 mln zł wylosowanych metodą monetarną. Doboru próby dokonano na podstawie wyselekcjonowanych z systemu księgowego zapisów konta 130 – Rachunek bieżący jednostki. Kwota zbadanej próby stanowiła 83,8% kwoty zaewidencjonowanej w 2014 r. na tym koncie. Wylosowane operacje zbadano pod kątem poprawności formalnej dowodów/zapisów księgowych i wiarygodności ewidencji księgowej. Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalnym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami właściwie ujęto w ewidencji księgowej.

(dowód: akta kontroli str. 1210-1211, 1234-1238)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Ewidencja księgowa dla części 78 budżetu państwa prowadzona przez Narodowy Bank Polski i Bank Gospodarstwa Krajowego obejmująca operacje dotyczące obsługi zobowiązań i należności Skarbu Państwa, zdaniem Ministra Finansów nie stanowi ksiąg rachunkowych w rozumieniu w art. 13 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. W uzasadnieniu Minister podał, iż art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości nie nakłada na Skarb Państwa obowiązku prowadzenia rachunkowości zgodnie z przepisami tej ustawy.

NIK zauważyła, że powyższe stanowisko nie znajduje potwierdzenia w przypadku prowadzenia przez Departament Długu Publicznego ewidencji operacji dotyczących obsługi zobowiązań i należności Skarbu Państwa dla części 79. W składanych wyjaśnieniach odnośnie dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości wskazano, że zapisy określające zbiory danych tworzących księgi rachunkowe umieszczone w „*Zasadach rachunkowości i planie kont wraz z komentarzem obowiązujące dla operacji dotyczących długu krajowego Skarbu Państwa*” wprowadzone zostały do polityki rachunkowości tej części na

²¹ Zarządzenie Nr 34 Ministra Finansów z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie nadania regulaminu organizacyjnego Ministerstwu Finansów.

²² Umowa z dnia 21 grudnia 2007 r. w sprawie powierzenia BGK prowadzenia obsługi bankowej i ewidencji księgowej zagranicznych zobowiązań i należności Skarbu Państwa.

²³ Umowa z dnia 25 sierpnia 1995 r. w sprawie obsługi zobowiązań i należności budżetu państwa z tytułu zawartych lub gwarantowanych przez Rząd RP umów kredytowych z międzynarodowymi instytucjami i organizacjami finansowymi oraz z tytułu członkostwa w tych organizacjach, z późniejszymi zmianami oraz umowa z dnia 19 lutego 2001 r. w sprawie zasad wykonywania przez Narodowy Bank Polski funkcji agenta finansowego Rządu Rzeczypospolitej Polskiej dla realizacji umów kredytowych i pożyczkowych, zawieranych z rządami innych państw, z późniejszymi zmianami.

podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Ponadto poinformowano, iż w obowiązujących *Zasadach rachunkowości* wprowadzone zostaną zapisy doprecyzowujące, w tym doprowadzające do jej zgodności z przepisami ustawy o rachunkowości. Tym samym, w odróżnieniu od części 78 budżetu państwa, w przypadku części 79 budżetu państwa, uznano nadrzędność i obowiązek stosowania postanowień ustawy o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 1180-1184, 1202-1207, 1212-1216, 1230-1233)

W wyniku przeprowadzonej w BGK i NBP kontroli w zakresie prowadzonej ewidencji księgowej dla cz. 78 budżetu państwa stwierdzono m.in.:

a) w przypadku ewidencji prowadzonej przez NBP:

- brak było pełnego dostępu do zbioru danych tj. zapisów księgowych – po zamknięciu roku obrotowego; wykorzystywany program komputerowy nie umożliwiał uzyskania czytelnych danych w pełnym zakresie poprzez ich wydrukowanie lub przeniesienie na informatyczny nośnik danych,
- wydruki zapisów na kontach księgowych nie zawierały istotnych elementów zapisu, umożliwiających ich pełną identyfikację, tj. nie zawierały określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różniła się ona od daty dokonania operacji, tekstu opisu operacji i oznaczenia kont, których dotyczą,

b) w przypadku ewidencji prowadzonej przez BGK:

- stosowany system komputerowy uniemożliwiał wydrukowanie zapisów na kontach księgowych z uwzględnieniem stanu początkowego i stanu (saldo) końcowego;
- prowadzono zapisy na kontach księgowych dotyczących operacji walutowych w walucie obcej i dopiero na koniec dnia przeliczano łączne obroty według średniego kursu NBP dla danej waluty.

Powodowało to, że zapisy księgowe nie były prowadzone w walucie polskiej, a stosowany program komputerowy nie umożliwiał wydrukowania dzienników księgowych w polskiej walucie dla wszystkich zapisów księgowych. W celu zachowania równowagi wyceny jednostka stosowała dwa konta nie przewidziane w planie kont zatwierdzonym do stosowania przez Ministra Finansów tj. konto 590 „Pozycja wymiany” i 599 „Równowartość pozycji wymiany”. Taki sposób ewidencji uniemożliwia sprawdzenie spójności ksiąg rachunkowych poprzez porównanie zgodności obrotów dziennika z obrotami zestawienia obrotów i sald kont syntetycznych w przeliczeniu na walutę polską.

Mając na uwadze powyższe ewidencja księgowa prowadzona przez BGK i NBP nie w pełni spełnia jakościową cechę, jaką jest sprawdzalność ewidencji księgowej, co z jednej strony utrudnia kontrole prowadzonej ewidencji, a z drugiej zwiększa ryzyko niewykrycia ewentualnych nieprawidłowości. Ponadto brak możliwości uzyskania w pełnym zakresie czytelnych danych w postaci wydruków lub przeniesienia na informatyczny nośnik danych, rodzi ryzyko związane z trwałością przechowywania ewidencji w okresie wymaganym dla przechowywania ksiąg rachunkowych.

(dowód: akta kontroli str. 1182-1181, 1202-1207)

Zdaniem NIK wyłączenie, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości jest wyłączeniem podmiotowym i dotyczy osoby prawnej, jaką jest Skarb Państwa, któremu osobowość została nadana art. 33 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny²⁴. Skarb Państwa nie ma własnych organów, reprezentują go właściwe państwowe jednostki organizacyjne (*stationes fisci*) nieposiadające osobowości prawnej, a każda czynność cywilnoprawna państwowej jednostki organizacyjnej jest czynnością Skarbu Państwa dokonaną w jego imieniu i na jego rzecz. Jednostkami tymi są przede wszystkim państwowe jednostki budżetowe, a zatem również Ministerstwo Finansów, do którego ma zastosowanie ustawa o rachunkowości, zgodnie z art. 2 ust.1 pkt 4 lit. a) tej ustawy. Tym samym istnieje podstawa prawna do stosowania przez Ministra Finansów ustawy o rachunkowości wobec części 78. Zdaniem NIK wyłączenie części 78 spod stosowania tej ustawy nie znajduje merytorycznego uzasadnienia. Stosowanie ustawy zapewniłoby odpowiednie wymogi jakościowe dla prowadzenia ksiąg rachunkowych.

Biorąc pod uwagę powyższe, jak również wysokość kwot jakie są objęte ewidencją księgową części 78 (w 2014 r. wydatki części 78 wyniosły 9,6 mld zł, co stanowiło 3,1% ogółu wydatków budżetu państwa) zdaniem NIK, zasadne jest aby ewidencja dla części 78 budżetu państwa, podlegała przepisom ustawy o rachunkowości i spełniała określone w niej wymogi.

2. Stwierdzono błędy formalne w zakresie sporządzenia dokumentacji opisującej zasady rachunkowości w części 79 budżetu państwa, tj.:

- a) w § 2 ust. 7 zasad rachunkowości²⁵ elementy wymagane art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy o rachunkowości określono na wysokim poziomie uogólnienia; w szczególności opisując księgi rachunkowe przywołano wprost wykaz określony w art. 13 ust. 1 ww. ustawy nie precyzując jakie zbiory danych czy wydruki stanowią te księgi; nie określono także postaci ksiąg rachunkowych (wydruki, komputerowe zbiory danych);

(dowód: akta kontroli str. 1065, 1210-1216)

- b) w zasadach rachunkowości nie opisano systemu informatycznego służącego do prowadzenia ksiąg rachunkowych części 79 budżetu państwa, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania; nie podano także wersji oprogramowania oraz daty rozpoczęcia jego eksploatacji, co stanowi naruszenie przepisów określonych w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy o rachunkowości, z których wynika obowiązek zamieszczenia tych informacji w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 1060-1073, 1212-1216)

Departament Długu Publicznego, prowadzący rachunkowość części 79 budżetu państwa, w złożonych wyjaśnieniach potwierdził ustalenia kontroli w zakresie stwierdzonych braków formalnych w dokumentacji opisującej zasady rachunkowości w części 79 budżetu państwa. Wskazując przyczyny zbyt ogólnego określenia wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe, ich struktury i wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych. Departament Długu Publicznego podał, że tworząc politykę rachunkowości części 79 budżetu

²⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 121 ze zm.

²⁵ Stanowiących Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 20 Ministra Finansów z dnia 9 maja 2014 r.

państwa opierał się na politykach rachunkowości innych części budżetowych. Zgodnie z złożonymi wyjaśnieniami w polityce rachunkowości nie opisano systemu informatycznego służącego do prowadzenia księgowości części 79 budżetu państwa, gdyż Departament Długu Publicznego posiadał instrukcję użytkowania programów i jego zdaniem stanowiła ona wystarczającą dokumentację techniczną prowadzenia ksiąg rachunkowych. W polityce rachunkowości części 79 budżetu państwa określono jedynie nazwę oprogramowania, bez podania jego wersji, ze względów praktycznych, żeby uniknąć konieczności zmiany polityki rachunkowości w związku z zmianą wersji oprogramowania.

Ponadto Departament Długu Publicznego poinformował, że niezwłocznie podejmie działania nakierowane na poprawę zapisów zawartych w polityce rachunkowości części 79 budżetu państwa, które wyeliminują wyżej opisane uchybienia.

(dowód: akta kontroli str. 1230-1233)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o ustanowienie i prowadzenie ksiąg rachunkowych części 78 na podstawie ustawy o rachunkowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2015 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Krzysztof Kwiatkowski

.....
Podpis